

Prof. dr hab. Krzysztof Jaguszewski

Katowice, dn.17.12.2025r.

Dziedzina – sztuka

Dyscyplina – sztuki muzyczne

Akademia Muzyczna im. Karola Szymanowskiego

ul. Zacisze 3, 40-025 Katowice

RECENZJA

Zleceniodawca: Rada Dyscypliny Artystycznej Akademii Muzycznej im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku uchwałą nr 15/2025 dotyczącą postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego sztuki w dyscyplinie artystycznej - sztuki muzyczne Panu dr Pawłowi Jerzemu Nowickiemu.

Do nadesłanego na moje ręce pisma z dnia 27.10.2025r. sygnowanego podpisem prof. dr hab. Grzegorza Wieczorka załączono na nośniku elektronicznym stosowną dokumentację Kandydata zawierającą:

- autoreferat
- dane wnioskodawcy
- odpis dyplomu doktorskiego
- dzieło artystyczne wskazane przez wnioskodawcę
- oświadczenia współwykonawców
- wniosek przewodni
- wykaz działalności artystycznej, pedagogicznej, organizacyjnej oraz popularyzatorskiej

Podstawowe dane o kandydacie

Pan Paweł Nowicki jest znaną postacią na polu polskiej sztuki perkusyjnej. Ukończył OSM I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku w klasie prof. dr hab. Piotra Sutta (1993), Akademię Muzyczną i. F. Nowowiejskiego w Bydgoszczy w klasie prof. Grzegorza Jurczyka (1998) a także dwuletnie studia podyplomowe w Konserwatorium Muzycznym w Strasbourgu pod okiem prof. Emmanuela Séjourné (2000). Od roku 2014 legitymuje się stopniem nauczyciela dyplomowanego, a od roku 2020 stopniem doktora nauk muzycznych. Jak do tej pory pracował w kilku szkołach w charakterze nauczyciela muzyki. Od roku 2023 jest asystentem w klasie perkusji w Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku. Na stałe związany jest z dwoma formacjami

muzycznymi – *Nowicki Duo* oraz *Kwartludium*, których działalność opiera się na propagowaniu szeroko rozumianej muzyki współczesnej, z naciskiem na muzykę polską. Habilitant występował na wielu scenach w kraju i za granicą. Jego sztukę gry oklaskiwali nie tylko słuchacze Gdańska, Szczecina, Wrocławia, Łodzi, Poznania, Warszawy, Torunia, Grudziądza, Łusławic czy Katowic ale także melomani m. in. we Francji, Holandii, Stanach Zjednoczonych, Ukrainie, Niemczech, Szwecji, Gruzji, Czechach i na Łotwie. Część koncertów miała swe miejsce podczas renomowanych festiwali muzycznych. Jak można wywnioskować z zestawienia, domeną pana P. Nowickiego jest przede wszystkim kameralistyka. W niej odnajduje się najlepiej. Na uwagę zasługuje fakt współzarządzania fundacją, stawiającą sobie za cel wspieranie i aktywizowanie młodych kompozytorów, promocję muzyki współczesnej (także eksperymentalnej) oraz twórcze uskutecznianie dialogu między kompozytorami i wykonawcami. Uczestnicząc czynnie w kilku konferencjach naukowo - artystycznych zorganizowanych przez uczelnie muzyczne z Warszawy (UMC), Gdańska, Katowic, Krakowa, Wrocławia i Łodzi, koncentrował się na wybranych zagadnieniach wykonawczych, jak też nakreśleniu roli muzyka w procesie tworzenia nowych partytur perkusyjnych. Habilitant jest nie tylko inicjatorem różnorodnych działań artystycznych, ale i pełnym pasji ich organizatorem. Dużo pracuje z dziećmi i młodzieżą, szerząc wśród nich zamiłowanie do muzyki, także współczesnej. W kontekście powyższego należy zauważyć jednakże brak sukcesów Habilitanta na polu dydaktyki instrumentalnej.

Ocena pracy habilitacyjnej

Praca habilitacyjna p. dra Pawła Nowickiego składa się z dwóch wydawnictw płytowych, dodajmy, bardzo starannie wydanych z dołączonym komentarzem w języku polskim i angielskim.

I Nowicki/Nowicki Duo - *Works For Nowicki Duo* wyd. DUX 2016 (2023)

1. Tadeusz Wielecki – *Varia* na perkusję i fortepian (2023)
2. Artur Kroschel – *Flämmchen* na perkusję i fortepian (2022)
3. Maciej Jabłoński – *Szlakiem Nocnych Motyli IV* (2021)
4. Piotr Peszat – *My Instrument Was a Pole* na wibrafon, fortepian i audio playback (2022)
5. Magdalena Gorwa – *Inversio* na preparowany fortepian i wibrafon (2023)
6. Piotr Jędrzejczak – *PEH* na hi-hat, fortepian i elektronikę (2023)
7. Andrzej Dziadek – *A due* na wibrafon i fortepian (2023)

Wykonawcy:

Paweł Nowicki – instrumenty perkusyjnej

Piotr Nowicki – fortepian

- Ad1) Na plan pierwszy kompozycji wysuwa się doskonale dobrane instrumentarium perkusyjne, które swym charakterem dobitnie podkreśla aleatoryczny wydźwięk dzieła. Gęstość szybszych przebiegów u obu wykonawców jest ujednolicona, spójna pod kątem dynamicznym i artykulacyjnym. Zwraca uwagę precyzja pionów dźwiękowych (harmonicznych, melodycznych) oraz nieinwazyjny montaż.
- Ad2) Kompozycja zbliżona w zamyśle do poprzedniej, niemniej z bardziej płynną, zwartą narracją. Pierwszoplanową rolę odgrywa w niej dialog pomiędzy fortepianem a wibrafonem, podbudowany barwą metalowych idiofonów, w tym trianguła, talerzy, tom-tomów, dzwonków wietrznych, cow-bellsów. Taki obraz jawi się przynajmniej z odsłuchu, bez wglądu w zapis partyturowy. Wykonawcom należą się brawa za przejrzyste potraktowanie swoich partii, przemyślaną pedalizację (głos fortepianu) oraz dbałość o detale, jak choćby porównywalną gęstość tryli i tremol.
- Ad3) Wielce ujmująca pod względem klimatu kompozycja, przywołująca multum skojarzeń i refleksji. Uwagę przykuwa precyzja efektów na preparowanym fortepianie, jak i twórczo zarysowany dialog z wibrafonem. Warto wspomnieć o zastosowaniu w omawianym duecie autorskiego aluofonu Habilitanta. Nietrudno zauważyć doświadczenie obu muzyków w utworach o tym pokroju.
- Ad4) Bardzo atrakcyjny pod względem konstrukcyjno – brzmieniowym utwór. Świetny zamysł autora polegający na zderzeniu osnowy audio z grą „na żywo”. Choć nie jest to pomysł nowatorski, brzmi bardzo świeżo.
- Ad5) Kompozycja z wibrafonem w roli głównej, zdecydowanie koronnym instrumencie Habilitanta. Gra on na nim m. in. smyczkiem, pałeczkami, dużo tremoluje, zmienia szybkość vibrata, itp. Słychać tu spokojny, liryczny zaśpiew, jak i zarysowany grubą kreską *groove*. Obaj wykonawcy świetnie się uzupełniają, podążając zgodnie tą samą drogą narracji.
- Ad6) Jest to bodaj najbardziej awangardowo brzmiący utwór na płycie, z dość specyficzną, miejscami wręcz rażącą swą surowością warstwą elektroniczną w tle.
- Ad7) Spokojna, melodyjna kompozycja oparta w dużej części na rozłożonych akordach fortepianu, będących wyraźnym tłem dla „smyczkowego wibrafonu”.

Płyta *Nowicki Duo* to bardzo ciekawe, spójne w wielu aspektach wydawnictwo, będące właściwie zbiorem duetów fortepianowo – perkusyjnych powstałych w latach 2021 – 2023. Siedem polskich utworów ale też i siedem różnych podejść estetycznych do muzyki najnowszej. Analizując każdą z osobna od strony warsztatowo – brzmieniowej (bo tylko taka ocena wchodzi w grę przy braku partytur) nie dopatrzyłem się większych uchybień odtwórczych. Wręcz przeciwnie, całość brzmi klarownie, sensownie, przemyślane. Słysząc wielopłaszczyznową współpracę muzyków, wzajemne nasłuchiwanie się i dialogowanie, Nie mam większych zastrzeżeń co do poziomu technicznego gry Habilitanta, ale trzeba też przyznać, iż nie miał on też nazbyt trudnego zadania. Nie zarejestrowałem też większych uchybień realizatorsko – montażowych, może za wyjątkiem braku ściślejszej kontroli nad przestrzenią. Moim zdaniem w części zaprezentowanych kompozycji usytuowanie instrumentarium w przestrzeni jest zbyt bliskie, w innych zaś zbyt odległe słuchaczowi.

II Kwartludium – Mateusz Ryzek – *Pasja*, wyd. Requiem Records 115.2025

1. Pobudka
2. Hymn
3. Lament
4. Rozmowa Duszy

Wykonawcy:

Dagna Sadkowska – skrzypce

Piotr Nowicki – fortepian

Michał Górczyński – klarnet

Paweł Nowicki – instrumenty perkusyjne

Pasja Mateusza Ryzka to kompozycja nastrojowa, o dużym ładunku ekspresji i duchowości, oparta na melodiach wołyńskich. Trudno jest odnieść się przy jej omawianiu li tylko do gry Habilitanta. Instrumenty perkusyjne są tu przecież składową wyrafinowanej kurtyny brzmieniowej, stworzonej także przez klarnet, skrzypce i fortepian. Miejsca solowe na werblu, dzwonkach czy gongach chińskich (to tylko przykład) są jedną z wielu składowych wijącej się przez kilkadziesiąt minut narracji. Sprostanie tak zdefiniowanemu zadaniu udało się dr P. Nowickiemu z nawiązką. Mając w sobie znaczne pokłady artyzmu, wyobraźni i doświadczenia, bez większego trudu formacja *Kwartludium* zbudowała jednorodny, bardzo sprawny team wykonawczy,

konsekwentnie zmierzający do obranego celu. W mojej ocenie jest to solidne nagranie, z odpowiedniej długości pogłosem i szerokim pasmem przestrzenno – akustycznym.

Konkluzja

Bezsprzecznie Pan dr Paweł Nowicki jest muzykiem poszukującym, mogącym pochwalić się szerokim warsztatem wykonawczym, dobrze odnajdującym się w meandrach współczesnej sztuki perkusyjnej. Wysoka skuteczność w połączeniu z kreatywnością i wyrafinowanym smakiem czynią go artystą wszechstronnym, potrafiącym zmierzyć się z większością znanych mi kompozycji kameralnych, niestety w mniejszym stopniu solowych. Co ważne, swą determinacją i zaangażowaniem w proces twórczy od lat inspiruje kompozytorów do tworzenia kolejnych dzieł, z których nie jedno zostało dedykowane związanym z nim formacjom. A trzeba wiedzieć, iż ma wokół siebie doborowych muzyków w osobach Dagny Sadkowskiej, Piotr Nowickiego czy Michała Górczyńskiego. Miałem przyjemność poznać Habilitanta 5 lat temu, przy okazji przewodu doktorskiego. Zrazu zorientowałem się z jak rzutkim muzykiem mam do czynienia. Biorąc pod uwagę jego późniejszy dorobek zawodowo – artystyczny (od doktoratu), aktywność koncertowo – nagraniową a także, nie tak wcale powszechny wśród muzyków, zmysł organizacyjny, owo mniemanie co do jego osoby, towarzyszy mi i dzisiaj. Waga dokonań Habilitanta, podparta szerokim wachlarzem kompetencji stawiają go w gronie czołowych kameralistów muzyki najnowszej. A co do przesłanej mi dokumentacji uważam, iż została zredagowana przyzwoicie, aczkolwiek dołączenie do niej choćby kilku stron rzeczonych partytur pozwoliłoby na głębszą penetrację *dzieła artystycznego* (wszak nie są to popularne utwory). Atrakcyjność dysertacji podniosłoby ponadto choćby częściowa kronika zdjęciowa z sesji nagraniowych, tudzież zamieszczenie odautorskich komentarzy dotyczących stopnia realizacji przez wykonawców założeń zawartych w tekście partytur.

Po zapoznaniu się z rzeczoną dokumentacją stwierdzam, iż przedstawiony dorobek habilitanta stanowi istotny wkład w rozwój dyscypliny „sztuki muzyczne” spełniając tym samym wymogi ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce”, zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 2.

W myśl tego co powyżej, popieram wniosek Pana dra Pawła Nowickiego o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego sztuki.

